



คุณลักษณะของตัวละครที่แสดงความเป็นบุรุษในอุดมคติ : กรณีศึกษาทุซยันต์ใน ศิวาราตรี
Character's Characteristics That Manifesting the Image of An Ideal Man
: A Case study of Thusayanta In Siwaratri

ศุภรดา สุขประเสริฐ*

Suparada sukprasert

ดร.พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์**

Dr.Patcharin Anunsiriwat

ดร.ประจักษ์ สายแสง***

Dr.Prachaksha Saisang

ดร.สนม ครูขี้เมือง****

Dr.Sanom Khrutmuang

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของตัวละคร ที่แสดงความเป็นบุรุษในอุดมคติ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ในการศึกษาข้อมูลจาก นวนิยายเรื่องศิวาราตรี โดยแบ่งเป็น 8 เล่ม รวมมีจำนวน 2,771 หน้า ซึ่งเป็นบทประพันธ์ของพนมเทียน ใช้วิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครเอกเพียงตัวเดียวเป็นหลัก ผลการวิจัยพบว่าทุซยันต์ซึ่งเป็นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่องศิวาราตรี มีลักษณะเป็นตัวละครฝ่ายดี จัดอยู่ในประเภทตัวละครน้อยนัย (Flat Characters) ลักษณะความเป็นบุรุษในอุดมคติของทุซยันต์สมัยสงครามระหว่างอารยัน กับมีลักษณะในการประพฤติปฏิบัติอย่างพร้อมพร้อมทุกประการ กล่าวคือ มีบุคลิกภาพภายนอก External Personality ประกอบด้วย มีรูปร่างหน้าตาดี สุขุม และ สง่างาม ส่วนบุคลิกภาพภายใน Internal Personality มีความสามารถในสงครามกับความมีศีลธรรม จริยธรรม และคุณธรรม โดยพร้อมพร้อม

คำสำคัญ : คุณลักษณะของตัวละคร / บุรุษในอุดมคติ / ศิวาราตรี

*นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร

**รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

***รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

****ศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ABSTRACT

The objective of the research is to study character's characteristics that manifesting the image of An ideal Man. Documentary research was applied in studying data From Siwaratri, divided into 8 books, the number of 2771 pages. the novel written les Phnom Thien . Analyze only one major character is the fundamental instrument. The result of the research showed that Thusayata, the major character in Siwaratri was a good character. He was a flat character who possessed the characteristics of an ideal man since the time of Arayan-Milakha warfane in India. Those characteristics comprised of his skills External Personality consist of good appearance levelheaded and smart. Internal Personality in Warfare, his morality, ethnicity and virtue. All of there were characteristics that desired for an ideal man at the time of Arayan-Milakha Warfare in India.

Keywords : Character's Characteristics / An Ideal Man / Siwaratri

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศิวราตรี จินตนวนิยายขนาดยาว 8 เล่มที่รังสรรค์ด้วยความประณีตทางวรรณศิลป์ โดยพนมเทียน (นามจริงคือ ฉัตรชัย วิเศษสุวรรณภูมิ) ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2540 นวนิยายเรื่องนี้เป็นผลงานที่ได้รับยกย่องว่าเป็นนวนิยายที่โดดเด่นในด้านการใช้ภาษาที่สละสลวยคมคาย นอกจากนี้ยังมีความโดดเด่นในเรื่องของการสร้างตัวละครที่น่าสนใจด้วย เห็นได้จาก รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2553, หน้า 158-160) กล่าวไว้ในหนังสือ สืบสานสร้างสรรค์วรรณศิลป์ ถึงเรื่องศิวราตรีของพนมเทียน ว่า “ศิว-ราตรี เป็นจินตนิยายเรื่องเยี่ยม ที่อุทิศไปด้วยความตื่นตัวเร้าอารมณ์ และจุดเด่นของลีลาภาษาที่ไพเราะวิจิตร เป็นเพชรน้ำเอกแห่งวรรณกรรมไทยชั่วกาลนาน” ซึ่งสอดคล้องกับ วิภา กงกะนันทน์ (2533, หน้า 5-14) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในเรื่องศิวราตรีว่า “ภาษาในเรื่องศิวราตรีมีความสละสลวย ซึ่งเป็นภาษามีคำศัพท์คำราชาศัพท์ลักษณะคล้ายงานยุคเก่า ที่ผู้แต่งได้ตั้งใจคัดสรรจากความรู้และประสบการณ์ส่วนตัว “ศิวราตรี” จึงเป็นที่ชื่นชมและยอมรับ ดังเช่น นักเขียนผลงาน “สกลวรรณ” นามปากกาของ อัมรา อยู่มั่น ได้นำนวนิยายเรื่องศิวราตรีมาเขียนเป็นร้อยกรองยาวกว่า 31,000 คำกลอน โดยอาศัยความงามแห่งภาษาร้อยแก้ว สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ เป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่า มีคติธรรมแห่งชีวิตที่ดีเยี่ยม”

ตัวละครในนิยายเรื่องศิวราตรี จึงมิได้เป็นเพียงเครื่องมือที่จะพาผู้อ่านเข้าไปสู่โลกจินตนาการเพื่อความเพลิดเพลินอารมณ์เท่านั้น หากอ่านอย่างพินิจจะเห็นปรัชญาการดำเนินชีวิตที่แฝงความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เห็นคุณค่าของวรรณกรรมมากขึ้น ตรงกับคำกล่าวของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2539, หน้า 81) และสมพร มั่นตะสูตร (2544, หน้า162) กล่าวให้ความเห็นในทำนองเดียวกันว่า นวนิยายเป็นเรื่องของชีวิตมนุษย์ คุณค่าของนวนิยายทั่วไปคือ การให้ประสบการณ์เทียบที่มีตัวละครเป็นแบบฉบับของชีวิตมนุษย์ ความรู้สึกนึกคิด ความสำเร็จ ความล้มเหลว ผ่านความเป็นไปทั้งหลายจากพฤติกรรมของตัวละคร นวนิยายจึงเป็นบทเรียนทางอ้อมแก่ผู้อ่าน ให้รู้จักมนุษย์ รู้จักสังคมของมนุษย์

การศึกษาเรื่องศิวราตรีของพนมเทียนในเบื้องต้นพบว่า ผู้แต่งมีวิธีการสร้างตัวละครให้มีความหลากหลายและโดดเด่น ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินเรื่องของนวนิยาย และมีบทบาทหน้าที่ถ่ายทอดความคิดโลกทัศน์ที่มีต่อชีวิตและสังคม เช่น ครอบครัว ความรัก สถานภาพทางเพศ ความสลับซับซ้อนของชนชาติ ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม สังคม การปกครอง การศึกษา และศาสนา อีกด้วย ซึ่งการนำเสนอโลก

ทัศน์ของผู้เขียนผ่านทางวรรณกรรมนั้น ไม่ใช่เป็นเครื่องตัดสินว่าสิ่งใดถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง เพียงแค่เสนอประเด็นความคิดบางประเด็นให้ผู้อ่านได้ใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรอง สอดคล้องกับ เจือ สตะเวทิน (2510, หน้า 73) ที่กล่าวว่า นวนิยายเป็นที่แสดงอารมณ์ โลกทัศน์ และอุดมคติของนักเขียน ในลักษณะที่มีเจตนาอธิบายลักษณะพฤติกรรมของมนุษย์ โดยสร้างลักษณะนิสัยของตัวละครที่สมจริง จึงมีส่วนที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดสร้างสรรค์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า การศึกษาการสร้างตัวละครเป็นจุดเริ่มต้นให้เข้าใจถึงความเป็นมา และพัฒนาการของตัวละครในนวนิยายที่เป็นเหมือนกระจกสะท้อนมุมมองชีวิตและโลก ในแบบเรื่องเล่าขนาดยาวที่ให้ความเพลิดเพลินสนุกสนานและสร้างความตื่นเต้น ก่อให้เกิดความประทับใจต่อผู้อ่านและได้รับความนิยมนำมาต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยจะเลือกวิเคราะห์จากการสร้างตัวละครในนวนิยายเรื่องศิวาราตรี กรณีเฉพาะตัวละครสำคัญ “ทุษย์นต” จากวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศิวาราตรี : วิเคราะห์ตัวละครและโลกทัศน์ของตัวละคร” ในการศึกษาข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับตัวละคร ตกผลึกใน 2 ประเด็น ได้แก่ การศึกษาลักษณะบุคลิกภายนอก และลักษณะบุคลิกภายใน โดยวิเคราะห์ตัวละครทุษย์นตด้วยวิธีการจำแนกเป็นหัวข้อย่อยต่างๆ ซึ่งนอกจากจะทำให้ข้อมูลพื้นฐาน หรือปริบทสำคัญในการศึกษาประเด็นอิทธิพลที่หล่อหลอม หรือปลูกฝังการสร้างความคิดแก่ผู้อ่านให้เข้าใจด้านศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมโดยพรั่งพร้อมจากพฤติกรรมของตัวละคร จึงนับว่าการศึกษาลักษณะของตัวละครมีส่วนช่วยให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ปัจจัยที่เป็นแบบอย่างของบุรุษในอุดมคติของสังคมได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของตัวละครที่แสดงความเป็นบุรุษในอุดมคติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา คุณลักษณะและบุคลิกภาพของตัวละครโดยรวมของบุคคล ทั้งรูปลักษณ์ทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและพฤติกรรม ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันในบุคคล ที่ประกอบด้วยจิตใจที่มีศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมพรั่งพร้อมในการดำเนินชีวิต อันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อแบบอย่างของบุรุษในอุดมคติ

2. แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย 3 แหล่ง ได้แก่

2.1 วรรณกรรมเรื่องศิวาราตรี ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลของตัวละครจากนวนิยาย เรื่องศิวาราตรี จำนวน 8 เล่ม โดยแบ่งเป็น 144 บท

2.2 ผลงานการเขียนและบทความวิชาการเกี่ยวกับ วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองว่าด้วยการสร้างตัวละคร และลักษณะของตัวละคร ตลอดจนผลงานการเขียนและบทความวิชาการเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตัวละครอันนำไปสู่พฤติกรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะของบุรุษในอุดมคติ

2.3 วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองว่าด้วยการสร้างตัวละคร และลักษณะบุคลิกภาพ ศึกษากรณีของทุษย์นต

3. ตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ คุณลักษณะของตัวละครที่แสดงความเป็นบุรุษในอุดมคติ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากการวิเคราะห์วรรณกรรม เรื่องศิวาราตรี ที่จัดพิมพ์พ.ศ. 2552 โดยสำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม กรู๊ป โดยแบ่งเป็น 8 เล่ม รวมมีจำนวน 2,771 หน้า

กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์เอกสาร มี 2 กรอบแนวคิด ได้แก่

1. กรอบแนวคิดด้านการสร้างคุณลักษณะของตัวละคร เป็นการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะของตัวละครที่ผู้แต่งได้ให้ลักษณะโดยรวมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งทั้งในสิ่งที่มองเห็นได้ ซึ่งจะทำให้คนอื่นสามารถจะเข้าใจ และแยกได้ว่าบุคคลนั้นแตกต่างจากคนทั่วไปได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิเคราะห์การสร้างคุณลักษณะของตัวละคร ออกเป็น 2 ประเภท ต่อไปนี้

บุคลิกภาพภายนอก (External Personality) เป็นลักษณะเฉพาะบุคคล มีความแตกต่างกันด้านรูปร่างลักษณะ ดังนี้

- รูปร่างลักษณะ ได้แก่ เพศวัย รูปร่างภายนอกของร่างกาย เช่น รูปร่าง หน้าตา ผิวพรรณอันเป็นลักษณะส่วนตัวของบุคคล รวมหมายถึงการแต่งกาย

- การแสดงอาการ คือ กิริยาท่าทางของบุคคลที่แสดงออกชัดเจน ได้แก่ ท่าทางจากบุคลิก การเดิน การยืน การนอนและการนั่ง เช่น การวางตัว ความคล่องตัว และความชำนาญ หรือการแสดงลักษณะการพูด

บุคลิกภาพภายใน (Internal Personality) เป็นลักษณะนิสัยเฉพาะด้านของบุคคลที่เกิดจากความรู้สึกลงในจิตใจสู่การแสดงพฤติกรรม เป็นความสามารถในการคิดตัดสินใจพิจารณาถึงเหตุผลของบุคคลนั้นๆ อันเป็นลักษณะที่บุคคลอื่นกล่าวถึง ดังนี้

- การอบรมสั่งสอน คือ เชวชาญปัญญาและความรู้ความสามารถเฉพาะ ได้แก่ ความเฉลียวฉลาด ค่านิยม และ ความสนใจ

- อารมณ์ คือ บทบาทและพฤติกรรมที่กระทำออกมาจากความต้องการของจิตใจ และแรงสนับสนุนจากสภาพแวดล้อม เช่น เป็นคนโลภ ทะเยอทะยาน ใจร้อนเจ้าอารมณ์เจ้าชู้ ใฝ่ดี จงรักภักดี

2. กรอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาในประเด็นเกี่ยวกับตัวละคร ด้านการสร้างคุณลักษณะของตัวละครในนวนิยายเรื่องศิราธร ที่นำไปสู่การแสดงความเป็นบุรุษในอุดมคติ

ผลการวิจัยและอภิปรายผลวิจัย

ข้อมูลตัวละครในนวนิยายเรื่องศิราธร

1. ลักษณะตัวละคร

ว่าด้วยภูมิหลังและความเป็นมา “ทวยันต์” คือ ตัวละครสำคัญฝ่ายดี เนื่องจากหน้าที่และบทบาทของตัวละครในเรื่อง ทวยันต์เป็นบุคคลที่มีแบบพฤติกรรมที่คงที่ คือเป็นผู้ที่มีศีลธรรม และมีการกระทำที่ดีในทุกด้าน ถึงแม้จะมีสิ่งยั่วยุก็ไม่เปลี่ยนแปลงความคิดและเป้าหมายที่ทวยันต์วางไว้ ทวยันต์จึงเป็นตัวละครหลายมิติ เพราะแสดงบทบาทในเรื่องมาก มีความสัมพันธ์ต่อโครงเรื่องหลักแต่เป็นตัวละครน้อยลักษณะ โดยตลอดเรื่องแสดงพฤติกรรมที่ดีตั้งแต่ต้นจนกระทั่งตายจึงจะ อธิบายได้ ดังนี้

ตอนต้นเรื่อง ทวยันต์ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากนักบวชสุภักทะ ซึ่งสุภักทะได้อุปการะ ชุบเลี้ยงทารกมีลักษณะนี้ด้วยความเมตตาประหนึ่งบิดาและอบรมสั่งสอนศิลปศาสตร์วิทยาต่างๆ ให้ทวยันต์จนหมดสิ้น สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของทวยันต์ จึงทำให้ตัวละครมีพื้นฐานจิตใจที่ดีงามเป็นคนมีเมตตา รักสันติ สิ่งแวดล้อมพื้นฐานที่มีอิทธิพลในการสร้างลักษณะตัวละคร ในเบื้องต้น เป็นผลมาจากที่ทวยันต์นั้นได้ตกไปอยู่กับครอบครัวของกษัตริย์ชนเผ่าอารยัน ในฐานะราชบุตรบุญธรรมจึงมีชีวิตเป็นชนเผ่าอารยันตามอย่างพระเจ้ากรุงกบิลพัสดุ์ผู้ทรงเลื่องลือ

ตอนกลางเรื่องถึงแม้ว่าจะมีสิ่งเร้ามายั่วให้ทุຍันต์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแต่ทุຍันต์ก็ไม่ปฏิบัติตาม ยกตัวอย่างในตอนที่มีน้องแฝดสามคน คือ ทุຍันต์ เวษยันต์และทัสสุ ได้พบกัน ทุຍันต์ปฏิเสธ เวษยันต์และทัสสุได้ชวนให้ทุຍันต์ทำสงครามเพื่อชิงดินแดนมีลักษณะคืบจากชนอารยัน ตลอดระยะเวลาแห่งการนัดหมายเจรจาโต้ตอบกันนั้น ทุຍันต์เป็นผู้รับฟังโดยตลอดถึงจะมีความคิดที่แตกต่าง ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1357-1358)

“เจ้าพี่ บัดนี้กำลังกู้ชาติและล้างแค้นอารยันของเราพร้อมสิ้นแล้วเจ้าพี่ทุຍันต์...เจ้าพี่จะดำเนินแผนงานเพื่อประสานกับหน่วยของเราเช่นไร”

“ดูก่อน เวษยันต์และทัสสุ่น้องรัก พี่ทุຍันต์ ไม่อาจจะร่วมงานกับเธอทั้งสองได้เกี่ยวกับการทำลายล้างอารยันในครั้งนี้”

“ทัสสุ” ทุຍันต์ยิ้มเศร้ารับสั่งเยือกเย็นมาในกระแสเสียงเดิม พระพักตร์สลดคล้ำ ทุຍันต์กล่าว “หูของเธอไม่แว่วไปดอก อีกครั้งหนึ่งที่พี่กล่าวย้าให้เธอทั้งสองได้ทราบตามตรงดีกว่าที่จะทรยศต่อถ้อยคำภายหลังว่า พี่ไม่อาจจะร่วมงานใดๆ ที่เป็นปรปักษ์กับชนชาติอารยันได้ และขอปลีกกายออกพ้นจากสิ่งนี้โดยเด็ดขาด” ...ทัสสุจ้องดวงพักตร์ของพระเชษฐาใหญ่...

ตอนจบเรื่อง ทุຍันต์ก็ยังแสดงพฤติกรรมที่ไม่เปลี่ยนแปลง ในการที่จะทำให้ชีวิตของตนเองมีความสุข กล้าเผชิญความล้มเหลว รับผิดชอบต่อการตัดสินใจในการกระทำของตน ยกตัวอย่างตอนที่ทุຍันต์ยอมตัดศีรษะของตนเองส่งให้พิษณุมหาราชแทนตัดศีรษะของเวษยันต์ให้แก่พิษณุมหาราช เพื่อรักษาชีวิตของน้องร่วมสายโลหิต และเป็นไปตามสัจจะวาจาที่ให้ไว้กับนักบุญสุภัททะว่าจะไม่คิดล้มล้างพิษณุมหาราช และชนเผ่าอารยัน ดังปรากฏในสำนวนของทุຍันต์ถึงพระเจ้าพิษณุมหาราช ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 2625-2628)

...เมื่อได้พิจารณาดูเสีย ด้วยสีพระพักตร์อันเบิกบานแจ่มใสเป็นที่พอพระทัยแล้ว พิษณุมหาราชก็คลีราชสำนของทุຍันต์ต่ออ่าน “พิษณุมหาราชผู้เกรียงไกร..ท่านเข้าใจผิดถนัดแล้วเสียที่ท่านมองเห็นด้วยความปริตาอยู่เบื้องหน้า ณ บัดนี้ หาใช่เศียรของเวษยันต์ ที่ท่านต้องการไม่.. ทั้งนี้เพราะแต่พระเยาว์มา อารยันผู้ประเสริฐ...จัดเป็นองค์บุพการีผู้ทรงมหาคุณแก่ข้าพเจ้าล้านฟ้าล้านดิน ..คืออดีตจักรพรรดิสุภัททะ ..พระผู้ทรงมหากรุณาธิคุณได้ขอสัจจะแก่ข้าไว้ประการหนึ่ง นั่นคือยามใดก็ตามที่ข้าพเจ้าได้เจริญวัยกล้าแข็งขึ้นของจงอย่าได้คิดล้างพิษณุมหาราชวงศ์อารยันเป็นอันขาด กตเวทิต์ของข้าพเจ้าพึงสนองต่อเธอได้ ก็มีอยู่เพียงประการเดียวคือถวายสัจจะนั่นเอง ..ข้าพเจ้าไม่อาจจะกระทำได้ในสองสิ่ง คือมีอาจฝ่าฝืนสัจจะที่ข้าพเจ้าได้ถวายเป็นกตเวทิต์ไปแล้วประการหนึ่ง ขณะเดียวกันข้าพเจ้าก็มีอาจที่จะทรยศต่อเผ่ามีลักษณะอันเป็นสายกำเนิดข้าพเจ้าโดยยอมตนเป็นอาวุธของท่านต่อไปอีกประการหนึ่ง ดังนั้นโดยเกียรติศักดิ์ของชายชาติชาติหรือท่านจงรับเอาศีรษะข้าพเจ้าไปเถิด”

2 คุณลักษณะบุคลิกภาพของตัวละคร

2.1บุคลิกภาพภายนอกของตัวละคร (External Personality) เป็นลักษณะรูปร่างภายนอกของตัวละครทุຍันต์ ได้แก่ บุคลิกภาพที่ผู้แต่งสร้างให้มีความเป็นชายหนุ่มผู้มีมีผิวสีคล้ำ ร่างกายสันทัด ผอมหยิกสลายเป็นคลื่น เนื่องจากเป็นชาวมีลักษณะ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ทุຍันต์มีบุคลิกภาพภายนอกที่สง่างาม ท่าทางสุขุม วาจาอ่อนโยน เนื่องจากได้รับการเลี้ยงดูแลอบรมสั่งสอนจากสุภัททะ(นักบวช) และได้รับการอุปการะจากพระเจ้ากรุงกบิลพัสดุ์ ทุຍันต์จึงมีบุคลิกภาพที่สง่างามตามแบบกษัตริย์ที่ได้รับการเลี้ยงดูมา ดังที่ขุนพลวัชรระได้กล่าวถึง ตอนทิวระพบหน้าทุຍันต์ขณะที่ถอดผ้าคลุมหน้า ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 542-544)

ขุนพลวัชร “...ระหว่างที่เปลี่ยนจากรศีกขึ้นประทับหลังม้า วัชรจัดเตรียมไว้ให้นั้น พุชยันต์ปลดภูษาคลุมพักตร์ออกยกคนโทน้ำขึ้นทรงดื่มอย่างกระหายวาระ นั้นเอง วัชรผู้เฝ้ามองอิริยาบถแล ลีริลักษณ์ของเจ้าชายก็ตะลึง...แลกริยาอาการอันอ่อนโยนสุขุมเยือกเย็นสมศักดิ์สง่างามเยี่ยงราช”

ลักษณะรูปร่างภายนอกของพุชยันต์เป็นชายหนุ่มผู้มีผิวสีคล้ำ ร่างกายสันทัด ผมหยิกสลายเป็น คลื่น ดังข้อความปรากฏ ดังนี้ (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 176)

“แสงเดือนเพ็ญส่องสะท้อน..เห็นรางๆ ว่าเป็นบุรุษวัยหนุ่มฉกรรจ์ผู้มีผิวกายคล้ำหม่น ผิด กว่าเหล่าทหารอารยัน ทั้งหลายที่ยืนรายล้อมอยู่เบื้องหลังเกศาหยิกสลายเป็นคลื่นอยู่ทั่วเศียร พักตร์ก้ม สාරวมสงบ ปลอ่ยให้กำมะหยี่คลุมอังสาสีแดงเพลิงกลายดอกบัวบังบอกตำแหน่งยุพราชแห่งนครกบิลพัสดุ์ ปลิวสะพัดไปตามลมค้ำอย่างปราศจากโยติ”

พุชยันต์เป็นผู้ที่วางตัวดีมีท่าทางสุขุม มีบุคลิกที่น่านับถือ เห็นได้จากตอนที่ดุสิตาแสดง ความนอบน้อมแก่พุชยันต์ เมื่ออยู่ต่อหน้าพุชยันต์ผู้ที่นางเคารพยำเกรง ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 2015

ดุสิตา..ครึ่งเมื่อมาเผชิญหน้ากับพุชยันต์ผู้ซึ่งนางมีความเคารพยำเกรงอย่างมาก นางก็ทำนูล ตอบคำรัส ถาม

“หม่อมฉันลอบหนีไปจากขบวนล่าสิงห์..เพราะมีฉันทน้อสสกันท้ออาจจะเกิดความสงสัย หม่อมฉัน..การเดินทางของหม่อมฉันก็คือการมุ่งไปสมทบกับพวกกษัตริย์มิลักษะ”

พุชยันต์น้อมเศียร พร้อมทั้งแย้มสรวลพรายทอดพระเนตรดุสิตาด้วยน้ำพระทัยปรานี

จากลักษณะบุคลิกภาพภายนอกของตัวละคร แสดงให้เห็นความเป็นบุรุษที่มีคุณลักษณะที่ดี ได้แก่ สง่างาม ท่าทางสุขุม วาจาสงบ และมีความเคารพยำเกรง

2.2 บุคลิกภาพภายในของตัวละคร (Internal Personality) เป็นสิ่งที่อยู่ในจิตใจของตัวละคร ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตัวละครที่ผู้อ่านสามารถคาดเดาการกระทำของตัวละครได้ โดยผ่านมุมมอง (Point of view) ที่เป็นกลวิธีการเล่นเรื่องผ่านสายตาหรือทัศนคติของตัวละครใดตัวละครหนึ่งภายในเรื่อง ดังต่อไปนี้

2.2.1 บุคลิกภาพภายในของพุชยันต์เป็นผู้มีสติปัญญาฉลาดและได้รับการศึกษาอย่างดี พุช ยันต์

เป็นผู้มีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาด เพราะพุชยันต์เติบโตมาในการดูแลของผู้ที่สติปัญญาจากครอบครัวของกษัตริย์ แห่งชนเผ่าอารยัน ซึ่งแท้จริงนั้นพุชยันต์เป็นชนชาวมิลักษะ ที่ในอดีตรอดชีวิตจากสงครามตกมาอยู่ในการดูแล ของบุญสุภทัช ปรากฏบุคลิกลักษณะด้านสติปัญญาและความสามารถ ดังนี้

บุคลิกภาพและสติปัญญาเป็นที่เลื่อมใส พุชยันต์เป็นผู้ที่มีไหวพริบเฉลียวฉลาดเห็นได้จากการใช้ วาจาที่ได้ตอบดูสุชมน่าเชื่อถือ จึงสามารถโน้มน้าวให้พิษณุหาราชขอภัยโทษให้แก่อัสสกันท์ ดังเหตุการณ์ในตอน ที่ พุชยันต์กล่าวขอพระราชทานอภัยโทษต่อพิษณุหาราชโดยไม่เกรงอาญา แม้ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่คับขัน อันอาจเป็นภัยมาตุ๋น พุชยันต์ยังอาจหาญพอที่จะทูลขอภัยโทษให้ การอภัยโทษแก่อัสสกันท์ถือเป็นโทษ ร้ายแรง ที่อัสสกันท์ได้ก่อขึ้นและ ครั้งแรกที่พิษณุหาราชยินยอม ด้วยความคิดเห็นตามเหตุผลและเงื่อนไขที่ พุชยันต์อธิบาย ดังคำกล่าวของพิษณุหาราช ความว่า(พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1153)

พุชยันต์ “พระเจ้าข้า เกล้าหม่อมฉันพุชยันต์”

พระเจ้าพิษณุมาราชชะงัก...น้ำเสียงของยุพราชแห่งกบิลพัสดุ์ที่กราบทูลขึ้นฉะฉาน เต็มไปด้วยความอาทราและสำรวมเพียบพร้อมไปด้วยเหตุผลอันละเอียดถี่ถ้วน ทำให้...ท้าวเธอชะงักงันอยู่เพียงนั้น เหลือบพระเนตรพินิจนึ่งไปยังทวยษัณต์ ..พิษณุมาราชก็ตระหนักพระทัยว่า อันอิริยาพจน์ผู้หนุ่มฉกรรจ์ในเครื่องสามัคคีธรรม ซึ่งมีฉวีกายมีผิวดำดกกับเผ่ามิลักขะของคนี้ ทรงบุคลิกภาพและสติปัญญาเป็นที่เลื่อมใส แลเกรงอยู่ในพระทัยของพิษณุมาราชมา นับแต่ได้ทอดพระเนตรเห็นอย่างเร้นลับอยู่ก่อนแล้ว ชัยยังตระหนักแนในพระทัยของท้าวเธอดีอีกว่าทรงเป็นศิษย์องค์สำคัญของนักบุญสุภัททะ...ทุกสิ่งทุกอย่างในวรกายทวยษัณต์ก่อให้เกิดความฉงนสนเท่ห์ นิยมแลหวั่นเกรงในพระทัย ของพิษณุมาราช โดยมีเคยปรากฏกับใครมาก่อนยิ่ง..

2.2.2 ทวยษัณต์เป็นผู้ได้รับการศึกษาอย่างดีมีความสามารถในการยุทธ์ ที่ปรากฏเด่นชัดในตอน ที่ จากลักษณะการบุกประจัญบานกับกองทัพโจรที่มีความโหดเหี้ยม ดุดัน เหล่าโจรสามารถบุกโจมตีข้ามวันเป็น คืบอย่างดุเดือดทำให้กองทัพของอารยันเสียกำลังพลลงไปมาก แต่ทวยษัณต์ก็นำทัพได้ชนะด้วยแผนการเชิงยุทธ์ที่ ขาญฉลาดโดยใช้กิ่งไม้แห้งมาสุ่มรายล้อมไว้อาศัยเป็นที่กำบังเปลวไฟ และกฤตยาคมที่ไม่มีใครรู้ได้ ร่ายพระเวท เรียกลมช่วยพัดเพลิงหวนพัดย้อนคดโกงโจรที่ซุ่มซ่อน ถือเป็นการความสามารถของทวยษัณต์เชี่ยวชาญกลยุทธ์ในการศึก ทวยษัณต์เป็นผู้ที่มีแผนการศึกที่สุชุม ควบคุมสติได้มัน ดังที่ได้รับยกย่องให้เป็นจอมทัพแห่งกษัตริย์อารยัน เพราะความสามารถเชิงยุทธ์ที่ประจักษ์แก่พิษณุมาราช ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1192)

...วาระนั้นม้าของกบิลพัสดุ์ก็ตรึงประจำแวงศิลาของผาสิงห์ตรงตามวันเวลาที่ทวยษัณต์ กำหนดไว้อย่างรัดกุม..พระเนตรคมกริบของเจ้าชายสังเกตถี่ถ้วนไปยังภูมิประเทศอันเป็นตำแหน่งจมนมของโจร.. โบกพระหัตถ์ยับยั้งพลให้สงบล้อมคุมเชิงมั่นรอเวลาอยู่เยี่ยงนี้..

ดวงตะวันบ่ายคล้อย..ทวยษัณต์ผ่อนพระปัสสาสะยาวเยือกเอี่ยมหัตถ์รัดอุโบประคุดำไว้ในอุ้ง หัตถ์ แลชูไปรยไปในอากาศสังเกตทิศทางลม ..สำแดงชัดว่าโจรอยู่ในทิศเหนือลมพร้อมกับการทดลองพิสูจน์ชัด ของทวยษัณต์นั่นเอง โจรเตรียมใจในใจได้เปรียบแลโอกาสอันงามเช่นกัน ธนูเพลิงลอยปลิวจากที่ซุ่มซ่อน.. หวังที่จะให้คดโกงทหารกบิลพัสดุ์

จอมทัพกบิลพัสดุ์แยมพระโอษฐ์น้อยๆ รับสั่งออกมาด้วยพระอารมณ์เย็นว่า “ถูกแล้วที่กำบัง ของเรากำลังถูกเผา แต่เป็นการเผาเพื่อคดโกงตัวของมันเอง หาใช่เราไม่..”

2.2.3 ทวยษัณต์เป็นผู้ได้รับการศึกษาอย่างดีในการใช้ธนูเป็นอาวุธ ที่ปรากฏมากที่สุด คือ ด้าน ความสามารถในการต่อสู้ที่เป็นฝ่ายได้รับชัยชนะ อาทิ ด้านการยิงธนูของทวยษัณต์ ทวยษัณต์แสดงฝีมือการยิงธนูใน การสำแดงยุทธกริธาของกษัตริย์ต่างแคว้นที่มาชุมนุมยังเทวทหะ ทวยษัณต์ยิงลูกธนูที่แม่นยำชนะกษัตริย์อัสส กัณท์ เป็นที่ประจักษ์แก่ขุนพลวีรชนผู้ควบคุมกติกาในขณะแข่งขัน เห็นได้จากลูกธนูที่ทวยษัณต์ยิงไปผ่าลูกธนูดอก แรกของอัสสกัณท์ได้อย่างแม่นยำ ทำให้ดอกธนูของทวยษัณต์ปักลงกลางเป้าหมายส่วนดอกธนูของอัสสกัณท์แยก เป็นสองซีก แสดงถึงฝีมือการยิงธนูที่มีความเชี่ยวชาญของทวยษัณต์ ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 604)

วีรชน ...อาวุธของกษัตริย์ทั้งหลาย ซึ่งห่อหุ้มตามมาติดๆทางเบื้องหลัง ตาก็เหลือบ ขำเลิ่ดดูทวยษัณต์และ อัสสกัณท์ผู้ควบม้าเคียงกัน...

อัสสกัณท์ลำพองพระทัยนัก น้าวเหนียวธนูแลปล่อยออกไปในทันทีที่ก่อนหน้าทวยษัณต์ ลูกธนู วิ่งดิ่งเข้าสลักใจกลางเป้าถนัดนัก ประภาศให้ทราบชัด...แต่แล้วพริบตานั่นเอง ทวยษัณต์ผู้ห่อหุ้มข้างมากก็เปียง พระองค์ปล่อยลูกธนูออกจากแกลงตามติดไปยามเมื่อมาโดนเต็มเหยียด ลูกธนูของยุพราชแห่งกบิลพัสดุ์ตรง หัวีหอยานดิ่งเข้าผ่ากลางธนูของอัสสกัณท์แยกออกเป็นสองซีก..

ข้อความอีกตอนที่กล่าวถึง ลักษณะความสามารถด้านการยิงธนู ทูษยันต์นอกจากมีความสามารถด้านการต่อสู้แล้วยังเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญการยิงธนู ได้แม่นยำ เห็นได้จากตอนที่ทูษยันต์ได้เลือกใช้อาวุธในการปราบเวชยันต์ ซึ่งความกล้าที่กำลังคุ้มคลั่งด้วยการร่ายอาคมไปที่ดอกธนู ทำให้ดอกธนูทั้งสามดอกตรึงตัวมาไว้หยุดอยู่กับที่ ธนูของทูษยันต์ถือเป็นอาวุธที่มีอำนาจการทำลายได้รุนแรง ความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1198)

..ธนูอาคมของทูษยันต์หวัดแหวกอากาศพร้อมกันสามดอก เฉียดทหารกบิลพัสดุ์ไปอย่างหวุดหวิด ตรงเข้าเสียบทะลุลำคอม้าโจรดอกหนึ่ง กลางตัวดอกหนึ่ง และสะโพกอีกดอกหนึ่งสลักลึกเข้าไปจนหมดปลาย..

จากคุณลักษณะของทูษยันต์เรื่องความสามารถในการยิงธนู แสดงให้เห็นมุมมองของบุรุษที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี มีทักษะการต่อสู้ในของชนเผ่าอารยัน ในการใช้ธนูเป็นอาวุธเฉพาะตัวของกษัตริย์แห่งกรุงกบิลพัสดุ์ที่โดดเด่น เป็นที่ยอมรับของบุคคลในสังคมว่า หากเป็นเรื่องการต่อสู้ด้วยอาวุธ “ธนู” ถือเป็นอาวุธที่ชนชาวกบิลพัสดุ์มีความเชี่ยวชาญมากและเป็นทักษะที่ต้องได้รับการอบรมสั่งสอนต่อๆมา จึงนำไปสู่มุมมองของคุณลักษณะของบุรุษ เกี่ยวกับอาวุธที่ใช้ทักษะพิเศษเฉพาะบุคคล

ความสามารถในการต่อสู้ ทูษยันต์สามารถใช้อาวุธได้ทุกชนิด เห็นได้จากตอนที่เวชยันต์กล่าวถึงทักษะการต่อสู้ของทูษยันต์ว่า ทูษยันต์มีฝีมือการใช้อาวุธต่อสู้ที่เก่งกาจกล่าวว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 2501)

เวชยันต์นั้น ก็ด้ารืออยู่กับตนเองว่า “ศิษย์เอกสุภทัตตะคนนี้มีเพียงแต่ฉกาจฉกรรจ์ในด้านสติปัญญาเท่านั้น แม้ชบวนเพลงอาวุธการต่อสู้ทุกชนิด ก็เจนจบปราดเปรื่องเชี่ยวชาญนัก..”

จากบุคลิกลักษณะของทูษยันต์ เรื่องความสามารถการต่อสู้ที่ครบเครื่องแบบนักรบ เป็นเพราะในอดีตทูษยันต์รอดชีวิตจากสงครามด้วยความช่วยเหลือของนักบุญสุภทัตตะซึ่งเป็นอดีตกษัตริย์ชนเผ่าอารยันแล้วนำมาเลี้ยงดู ต่อมาต่อไปเป็นโอรสบุญธรรมของพระเจ้ากรุงกบิลพัสดุ์ เนื่องจากพระเจ้ากรุงกบิลพัสดุ์ได้มาเยี่ยมมนักบุญสุภทัตตะผู้เป็นปู่ได้พบทูษยันต์และขอไปเลี้ยงดู นับจากนั้นทูษยันต์จึงได้ศึกษากลยุทธ์การต่อสู้ต่างๆ ไว้เพื่อจะได้ปกป้องดูแลบ้านเมืองช่วยพระเจ้ากรุงกบิลพัสดุ์ แสดงให้เห็นมุมมองการสร้างคุณลักษณะของบุรุษในอุดมคติ ด้านความรู้ความสามารถที่พหุมีในแบบกษัตริย์ที่ดี และบุรุษผู้นำทัพที่เก่งกาจ

2.2.4 ความสามารถที่พิเศษเป็นลักษณะเฉพาะ ทูษยันต์เป็นบุคคลที่มีความสามารถเฉพาะที่แตกต่างจากบุคคลอื่น เนื่องจากทูษยันต์ได้รับการสั่งสอนกฤติยาคมต่างๆจากสุภทัตตะผู้เป็นปรมจารย์ด้านพระเวทอาคม ดังจะเห็นได้จากการแสดงความสามารถด้านพระเวทที่ทูษยันต์นำมาใช้เช่น การเรียกลมเรียกไฟ ร่ายอาคมเพื่อรักษาบาดแผล อาคมใช้สะกดจิตมนุษย์และสัตว์ และอาคมปลุกสติสัมปชัญญะ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ความสามารถด้านคาถาอาคมของทูษยันต์เพื่อเรียกลม เรียกไฟให้รุกไหม้พัดแรงขึ้น เพื่อไล่โจรถ้าผาสึงหนีออกมาสู่ปากถ้ำที่มีกองทหารอารยันตั้งรอจับตัวเหล่าโจรได้อย่างละม่อมที่สุด ดังความว่า(พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1193)

...ทูษยันต์ ยอกรประณตขึ้นเหนืออุระ .. ส้ารวมสติมั่นหน่วงจิตรำลึกถึงปรมจารย์เหนือเศียร ร่ายพระเวทโอมอ่านเรียกมารุตที่กำลังพัดพลิวตกจากเขาชวยกระพืออัคคี จากกองไม้ที่ขีดขวางขัดดล ด้วยอำนาจจิตสูงส่งแล เดชะพระเวทอันวิเศษของสุภทัตตะ..สะกดพระพายไว้ภายใต้อำนาจ..

ทูษยันต์อ่านร่ายอาคมเพื่อรักษาร่างกาย จากความเจ็บปวดให้ลด ดังข้อความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 717)

...ทุษย์นั้แห่งกบิลพัสดุ์พลิกฟื้นคืนพระสติสัมปชัญญะมาทีละน้อย... แลความรู้สึกสำนึก
คืนสู่กาย เจ็บปวดรวดร้าวไปทั่วทั้งสรรพางค์แห่งเจ้าชายหนักหน่วงพระทัยโอมอ่านวิทยาเวทอันวิเศษของ
สุภัททะผู้เป็นปรมาจารย์บูชาเหนือเศียร พอไก่อ่อนชันกระชั้นเสียง ศิษย์ของนักบุญผู้ยิ่งใหญ่ก็พ้นจากภาวะ
ทรมานจากพิษบาดแผลบอบซ้ำที่ได้รับจนป้มาว่าจะสิ้นพระชนม์โดยสิ้นเชิง...

ทุษย์นั้ร่ายอาคมสะกดจิตใจให้หลับ จากเหตุการณ์ในตอนทีเวษยันต์คู้มคลัง ไม่สามารถควบคุม
ร่างกายได้เช่นมนุษย์ปกติ ทุษย์นั้จึงใช้คาถาอาคมสะกดจิตให้หลับ ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552,
หน้า 2004)

ทุษย์นั้วางร่างเวษยันต์ลงบนบรรจรณ์ “..ร่ายพระเวทสะกดอยู่เหนือดวงจิตเวษยันต์ให้
หลับสนิทแนนนั่งอยู่เช่นนั้นจนอรุณ..”

ข้อความอีกตอนที่ ทุษย์นั้สะกดคนให้พูดเป็นประโยคในภาษามนุษย์ ดังความว่า
(พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 894)

“มรณะทูตเอ๋ย โดยอำนาจจะสะกดแห่งข้าทุษย์นั้ ประโยคใดบ้างทีผู้เป็นเจ้าของแห่งเจ้า
ได้เลี่ยมสอนไว้จงเปล่งเสียงออกมา ณ บัดนี้”

โดยอรรถกถาอาคม เจ้าชายกระซิบส่งไปยังนกันนั้นแล้วเบาเร้นลับ...พระเวทแห่งสุภัททะ
ผู้เป็นปรมาจารย์ศักดิ์สิทธิ์นั้นแล้วทุมรณะเปล่งเสียงเป็นประโยคในภาษามนุษย์ออกมาทุกถ้อยกระทความ
เท่าทีจะพูดได้ มาให้เจ้าชายได้สดับตามบัญชาในทันที...

จากบุคลิกภาพด้านความสามารถ ทุษย์นั้เป็นบุรุษทีเป็นแบบอย่างในเรื่องความสามารถด้าน
กฤตยาอาคมทีผู้นำจอมทัพในอดีตทีเป็น คือ ต้องมีความสามารถพิเศษทีเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติเพื่อสร้างขวัญ
กำลังใจให้แก่เหล่าทหาร และยังเป็นความรู้ทีผู้แต่งแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องอาคม การป้องกันตัวของบุรุษที
อยู่คู่กับสังคมมาถึงปัจจุบัน ถือเป็นมุมมองทีน่าสนใจเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องอำนาจอิทธิฤทธิ์

2.2.5 ความคิดและการตัดสินใจทีน่าเชื่อถือ ทุษย์นั้เป็นผู้มีความน่าเชื่อถือ สังเกตได้จาก
ถ้อยคำทีทุษย์นั้กล่าวกับผู้อื่น สามารถสร้างความเชื่อมั่นและเป็นคำพูดทีหลักแหลมมีเหตุผล นอกจากนีทุษ
ย์นั้ยังเป็นผู้ที่ทันคนมีกลวิธีการพูดทีสามารถโน้มน้าวผู้อื่นได้ดี ดังยกตัวอย่างจากเหตุการณ์ในตอนทีทุษย์นั้
สามารถแก้ไขสถานการณ์ตอนทีมาณวิภาถูกยิงด้วยดอกธนูอาบยาพิษ ยาพิษของชนเผ่ากิลล์ไม่สามารถมีผู้ใด
แก้ไขได้นอกจากคนในชนเผ่ากิลล์ ทุษย์นั้รู้ดีถึงวิธีการทีจะทำให้พ่อลูกกิลล์ทีจับตัวมาได้นั้น นำได้ยาถอนพิษมา
ให้ได้ทันเวลา จึงเห็นถึงวิธีการพูด การสอบสวนเฉลียวฉลาดทั้งสอง จึงสามารถค้นหาคำตอบได้ ดังความว่า
(พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1842)

...ทุษย์นั้ทีเพ่งพินิจไปยังเฉลยเผ่าป่าดอยทั้งคู้ก็คะเนได้ทันทีว่ากิลล์ผู้นี้เป็นบิดา และอีกผู้
หนึ่งเป็นบุตร ผู้เป็นบิดานั้น ดูจะสงบบราบคาบยำเกรง ขามแขยงต่อศักดิ์ดาณภาพแห่งจอมทัพกบิลพัสดุ์ ..แต่บุตร
ยังอีกเหิมโอหัง มากด้วยทิฐิทรนงและความกำแหงหาญ พิจารณาถองแท้ได้เช่นนั้น ทุษย์นั้ให้แยกบิดาและ
บุตร..นำบุตรไปควบคุมไว้ทาง หนึ่งลับตา.. “เจ้าเป็นหัวหน้ากิลล์ ทีคุมบริวารคอยดักซุ่มโจมตี..”

“ใช่แล้ว ข้ามีนามว่ามุช เป็นหัวหน้ากิลล์แลบุตรชายของข้า...”

จากพฤติกรรมของตัวละคร เป็นแบบอย่างของบุรุษผู้มีคุณลักษณะทีดีเรื่องการใช้คำพูด และถ้อยคำที
น่าเชื่อถือ ประกอบกับทุษย์นั้มีความรู้เรื่องภาษาของชนเผ่า และการวางตัวทีสุภูมิสมติในสถานการณ์ทีกดดัน
จึงเป็นคุณลักษณะของบุรุษทีดีในอุดมคติ ด้านความคิดและการตัดสินใจ

2.2.6 ลักษณะอุปนิสัยเป็นบุคลิกที่ไม่โลก พุชยันต์เป็นบุรุษผู้มีจริยธรรม คือไม่คิดเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เห็นได้จากเหตุการณ์ตอนที่ สีนธูปบอกความจริงแก่พุชยันต์ว่าแท้จริงแล้วพุชยันต์เป็นพระโอรสเผ่ามีลักกะ ทำให้พุชยันต์ไม่รับตำแหน่งกษัตริย์แห่งกบิลพัสดุ์ ทั้งๆที่พระเจ้ากรุงกบิลพัสดุ์ได้ยกตำแหน่งให้พุชยันต์เป็นยุพราชแห่งกบิลพัสดุ์ทั้งที่ยังมีพระชนม์ชีพซึ่งต้องการให้เป็นรัชทายาทสืบต่อไป จากบทสนทนาของพุชยันต์กับมาณวิกาที่รู้ว่าพุชยันต์แท้จริงเป็นชนเผ่ามีลักกะ แต่ก็ต้องการให้พุชยันต์รับตำแหน่งกษัตริย์แห่งกบิลพัสดุ์ ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1620-1621)

“เธอต้องการสิ่งใดจากพี่ มาณวิกา?”

“เจ้าพี่จะต้องไม่ทอดทิ้งหม่อมฉัน แลประชาชนชาวกบิลพัสดุ์ไปเสียหลังจากสิ้นบุญของพระชนกแล้ว หม่อมฉันทราบดี ว่าเจ้าพี่จะสละบัลลังก์ออกผนวช ...เจ้าพี่จะเป็นมีลักกะหรือเผ่าพันธุ์ใดที่โหมมา ก็ตาม บัดนี้คือองค์รัชทายาทแห่งกบิลพัสดุ์ เป็นมกุฎราชกุมาร..พระชนกผู้กำลังประจวบเหมาะได้เลิยวคิดเท่าทันในคำริของเจ้าพี่ เลยไม่หากรู้ว่าเจ้าพี่มีโยตีในบัลลังก์ แลเตรียมสละคืนให้แก่หม่อมฉันเช่นนี้จะทรงเสียพระทัยสักเพียงไร เท่าที่ได้ ปลุกฝังมันหมายในองค์เจ้าพี่มานับตั้งแต่ยังเยาว์”

จากลักษณะอุปนิสัยที่ไม่โลก ถือเป็นบุรุษที่ดี มีคุณลักษณะเด่นเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตน ไม่คิดเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน เพราะพุชยันต์ได้รับการสั่งสอนให้รู้คิดถึงความถูกต้องมาตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งน่าจะเป็นพื้นฐานของอุปนิสัยที่คล้ายกับนักบวชสุภักทะ จึงทำให้ตัวละครแสดงคุณลักษณะของผู้ที่อยู่ในกรอบของความถูกต้องและความดีงามที่สังคมต้องการ ยังสะท้อนในเรื่องการเลี้ยงดูที่มีแบบอย่างเช่นใดก็เป็นเช่นนั้น เช่น ถ้าเติบโตมาในสภาพของผู้ที่กระทำความผิด รู้จักพอเพียง เมื่อเติบโตก็จะมีผลต่ออาการกระทำชั่ว

2.2.7 บุคลิกลักษณะเป็นผู้ที่รักครอบครัว รักพี่รักน้อง เห็นได้จากตอนที่เวชยันต์แสดงกิริยาทำทางเกลียดชัง จนหมายจะเอาชีวิตพุชยันต์มาตั้งแต่ครั้งที่พุชยันต์ปฏิเสธจะเป็นแม่ทัพให้ชนเผ่ามีลักกะ แต่พุชยันต์ก็ไม่คิดตัดขาดความเป็นพี่น้องกลับยังมอบความรัก ห่วงใย ในฐานะที่ด้วยความกรุณาต่อเวชยันต์ จึงคอยคอยปกป้องเวชยันต์จากอันตรายด้วย ยกตัวอย่างตอนที่พุชยันต์ได้รับคำบัญชาจากพิษณุมหาราชให้เข้าจับตัวเวชยันต์ไว้เป็นเชลย ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 2514-2516)

“...การประจัญกันด้วยหอก..พุชยันต์ถูกคมดาบเวชยันต์เฉี่ยวฉกขององค์ชาตวัน พระโลหิตซึมออกเป็นบาดแผลที่ส่องสีพระพักตร์ของพุชยันต์คงสเปกเยือกเย็นเหมือนเดิม..เวชยันต์ยังมีได้รับบาดแผลใดๆทั้งสิ้น หักโหมเร่งกำลังเพื่อที่จะเอาชนะต่อพุชยันต์ให้จงได้ บังเกิดพลั้งใจ และยินดีเหลือที่จะกล่าว เมื่อเห็นพุชยันต์ต้องคมอาวุธ จนเกิดบาดแผล

นานเท่านั้น ที่..นรสิงห์แผ่นสุดตัวเข้ามายังพุชยันต์ หมายเอาชีวิตเข้าแลก พุชยันต์เบี่ยงพระองค์หลบไปเพียงเล็กน้อย ..และในทันใดก็พลิกองค์ฟาดเวชยันต์..ร่างของจอมทัพมีลักกะลอยคว้าง เวชยันต์นอนคว่ำ..อยู่กับโชคหิน ..พุชยันต์ถลาไปที่ร่างของอนุชา

พุชยันต์เส้ราพระทัยนัก เสด็จเข้ามาประคองอนุชาไว้ รับสั่งให้แพทย์หลวงเร่งเยียวยา..เมื่อพระหัตถ์อันเปี่ยมปรานีของพุชยันต์ลูบไล้อยู่ที่เศียรเวชยันต์กัตหนตยกร..ปิดแผลออกโดยแรง..เสียงของอนุชาแหบแห้ง พยาบาท มาดร้ายจนถึงที่สุด พุชยันต์แยมโอรุเศ้รา มีถือสาวาจาแลกริยา เสด็จเข้ามาประชิด...”

จากบุคลิกลักษณะเป็นผู้ที่รักครอบครัว รักพี่รักน้อง มุ่งแสดงมุมมองความคิดของบุคคลที่เป็นแบบอย่างของพี่ชายที่แสนดี ดังตัวอย่างที่เวชยันต์ต้องการจะสังหารพุชยันต์ และไม่คิดถึงสายสัมพันธ์พี่น้องเพียงเพราะความโกรธแค้นที่พี่ชายตกไปอยู่ในฝ่ายของคู่อริ แสดงให้เห็นถึงความทุกข์ใจของพุชยันต์ ทั้งที่เป็น การแบกรับภาระหน้าที่เพื่อตอบแทนความกตัญญูแต่ก็เป็นสาเหตุของความขัดแย้งทางอุดมการณ์นั้นทำให้พี่น้องไม่อาจอยากันได้อย่างมีความสุข

2.2.8 บุคลิกลักษณะอุปนิสัยเป็นบุรุษที่มีความรักมั่นคง พุชยันต์มีหัวใจที่มอบให้แก่ ยามาระตี ถือเป็นความรู้สึกที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความจงรักภักดี รักแท้ที่พุดยันต์มอบยามาระตีให้นั้นไม่อาจมีหญิงใดแทนที่นางได้ ดังที่พุดยันต์ได้กล่าวแก่ยามาระตีให้ได้รับรู้ แต่ความรักที่นางยามาระตีมอบให้กลับเป็นเพียงความรับแบบพี่ชายที่รู้สึกเคารพบูชาความดีในตัวพุดยันต์ นอกจากนี้ความรักความรู้สึกที่มอบให้ก็ยังมั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงแม้จะไม่สมหวังและรับรู้ว่ายามาระตีรักเวชยันต์ ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1324-1325)

“สุรเสียงของพุดยันต์แหบเหือด ..ยามาระตีเฝ้า เมื่อเจ้าชายผลจะหมั้นพระองค์กลับ ร้องเรียก“เจ้าพี่...หม่อมฉันสงสารเจ้าพี่..”

“ถูกแล้ว แต่ มีอาจจะมียิ่งใดมาช่วยไว้ได้ มันเป็นเคราะห์กรรมของหม่อมฉันเอง ยามา อย่า ร้องให้ มันจะทำให้หม่อมฉันทุกข์หนักแลหัวใจไร้สงบเกินรับ ..เพียงดอกศอกที่ได้รับรอยจุมพิต แลเสียเปรียบทานไว้กับอุระของหม่อมฉันขณะนี้ ก็เป็นยอดของความปรารถนาที่จะไฝหาได้สำหรับหม่อมฉันแลเพียงพอแล้ว..มันเปรียบเสมือนข้อข้อยพฤษ์ประจำชีวิต เก็บรักษาไว้แนบหัวใจแทนกายของผู้ให้จนกว่าชีวิตจะดับ ลาก่อน ยามาระตี บางขณะในอนาคตเราอาจจะได้กันอีก แลนั้นจงเข้าใจเถิดว่า ..มิมีสิ่งใดเปลี่ยนแปลงหัวใจของพุดยันต์ได้เลย”

จากอุปนิสัยที่มั่นคงต่อรัก เป็นมุมมองการกระทำของบุรุษที่ดีในด้านความรัก เนื่องจากผู้ชายที่ดีในอุดมคติของสังคมคือคนที่มีความรักความจริงใจ และไม่แยชิงคนรักของผู้อื่น ซึ่งพุดยันต์รู้ดีว่ายามาระตีรักตนเองเหมือนพี่ชายก็ไม่บังคับขึ้นใจ ถึงแม้ว่าจะสามารถแย่งตัวนางมาครอบครองเพราะความเหมาะสม หรือสามารถทำตามใจตนตามความต้องการแต่พุดยันต์ก็ไม่กระทำ ด้วยความรักนี้ตัวละครยังแสดงให้เห็นถึงการกระทำของผู้ที่รักแท้คือ ให้ความเข้าใจ ให้การดูแลช่วยเหลือเอาใจใส่ ยินดีเมื่อเห็นเขามีความสุขและ ไม่เรียกร้องขึ้นใจฝ่ายหญิงเพื่อให้ตนเองเป็นคนที่สำคัญตามความต้องการเพียงฝ่ายเดียว ถือว่าพุดยันต์มีพฤติกรรมที่แสดงออกได้ครบสมเป็นแบบอย่างของบุรุษในอุดมคติ

2.2.9 ลักษณะด้านคุณธรรมในการดำเนินชีวิตของตัวละคร ที่เป็นแบบอย่างในอุดมคติอยู่ 5 ลักษณะ คือ รักสงบถือสันโดษ รักษาสัจจะ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ สุขุมรอบคอบและรู้แพ้รู้ชนะมีความโอบอ้อมอารี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง พุชยันต์เป็นผู้ยึดมั่นในสัจจะ และคำสัตย์ปฏิญาณอย่างยิ่งเห็นได้จากเหตุการณ์ตอนต้นที่พุดยันต์ เวชยันต์ และทศสยได้กลับมาพบกัน และรับรู้ความจริงเรื่องชาติกำเนิดของตนจากท่านวรุฑ เวชยันต์และเหล่าขุนศึกมีลักษณะที่รอดชีวิตจึงร่วมมือกับวางแผนทำสงครามชิงแผ่นดินมีลักษณะคืบจากพิษณุมาหาราช โดยขอให้พุดยันต์เป็นผู้นำในการทำสงครามครั้งนี้ แต่พุดยันต์กล่าวปฏิเสธ เพราะได้ให้คำสัตย์ปฏิญาณไว้แก่นักบวชสุภัททะและต้องการทรมานต่อผู้มีพระคุณที่ท่านได้เลี้ยงตนมา ดังความว่า(พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1357-1358)

“ดูก่อน เวชยันต์และทศสยน้องรัก พี่พุดยันต์ ไม่อาจจะร่วมงานกับเธอทั้งสองได้เกี่ยวกับการทำลายล้างอาระยันในครั้งนี้” พระพักตร์สลดคล้ายพุดยันต์ กล่าว “หูของเธอไม่แว่วไปดอก อีกครั้งหนึ่งที่พี่กล่าวย้าให้เธอทั้งสองได้ทราบตามตรงดีกว่าที่จะทรมานต่ออัยยคำภายหลังว่า พี่ไม่อาจจะร่วมงานใดๆ ที่เป็นปรีภัยกับชนชาติอาระยันได้ และขอปลีกกายออกพ้นจากสิ่งนี้โดยเด็ดขาด”

...ทศสยจ้องดวงพักตร์ของพระเชษฐาใหญ่...“เจ้าพี่ เคารพกรรมอันใดหนอทำให้เราทั้งสามต้องพลัดพรากกัน..”

“ทศสยน้องรัก พี่มิถือในสิ่งที่เวชยันต์ได้แสดงไปแล้ว แลพี่มิอาจจะจับอาวุธเคียงคู่กับเธอทั้งสองขับเคี่ยวชนเผ่าอาระยันได้ แต่เธอแลเวชยันต์จงต่อสู้เถิด ต่อสู้เพื่อล้างแค้นเพื่อชนกชนนีแล เพื่อชนเผ่าพันธุ์

มันเป็นการสมควรอย่างยิ่ง ลาก่อน ทัสสุ ..ขอให้เธอแลเวขยันตึงรำลึกเสมอว่า พุชยันต์เป็นพี่ของเธออยู่เสมอโดยไม่เปลี่ยนแปลง และจะมีวันน่านองทั้งสอง แม้ว่าโดยการยึดมั่นเช่นนี้จะเป็นเหตุให้ต้องสูญเสียหมดทุกสิ่ง แม้กระทั่งชีวิตก็ตามที..”

จากบุคลิกลักษณะนำมาสู่ลักษณะนิสัยของพุชยันต์เรื่องยึดมั่นในสัจจะ และคำสัตย์ปฏิญาณ พุชยันต์จึงเป็นบุรุษผู้ที่จะเป็นผู้นำที่ดี มีจิตใจที่เข้มแข็ง และเป็นบุคคลที่มีอุดมการณ์ของตนเองในการดำเนินชีวิต กล้าที่จะเผชิญปัญหาและทำให้สำเร็จ

ประการที่สอง พุชยันต์เป็นผู้มีความกตัญญูรู้คุณ จากเหตุการณ์ตอนที่ภิงคะ กับพุชยันต์เดินทางออกจากกรุงกบิลพัสดุ์ไปสู่อาณาจักรของพระเจ้าพิชฌุมหาราช เพื่อถวายบรรณาการและปฏิญาณตนต่อเครื่องจักรพรรดิพิชฌ ระหว่างทางพุชยันต์แวะไปสักการะพระแท่นที่เคยเป็นที่แสงบุญของท่านผู้ทรงศีล และมักจะไประลึกถึงพระคุณของท่านสุภัททะอยู่เสมอ ดังความว่า(พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 175-176)

“..แท่นศิลาได้ร่วมพญารัง..อันเป็นอาสนะแห่งการแสงบุญของท่านผู้ทรงศีลสุภัททะซึ่งได้เสร็จสู่สวรรคตรล่องลับไปแล้วแต่ขบปีปลายแต่กระนั้นคงทั้งพระแท่นไว้ให้เหลือเป็นรอยวิโยคอาลัยแก่ร่างซึ่งยืนมาชิมเขาหน่วงจิตรำลึกถึงพระมหากุณณาธิคุณล้นเกล้าของนักบุญผู้ยิ่งใหญ่ซึ่งเป็นองค์บุพการีมาแต่เยาว์ร่างนั้นอยู่ในภาษาทรงวรรณะกษัตริย์เผ่าอารยัน “...เมื่อวัยเยาว์ ข้าเห็นแต่พระอัยกาสุภัททะเป็นเหมือนบิดาพุ่มพักข้า สั่งสอนศิลปวิทยาการทั้งสรรพาวุธยุทธพิชัย แลพระเวทเรื่องรณครบตามสภาพของชายชาติริมาตั้งแต่ข้ายังชันชาน้อยๆ ยังสภาพอันเป็นหิมพานต์พนาเวศแหล่งนี้”

“ภิงคะ!” เอ่ยเรียกทหารสนิทขึ้นแล้วๆ “ข้ามิอยากจากอาสนะของพระอัยกาเจ้าไปเลย มันทำให้ข้าอบอุ่น..ให้แก่ข้าเหมือนทุกครั้งที่มาเฝ้า ข้าอยากอยู่ ณ ที่นี้ตลอดคืน”

“โอ..มิได้ดอกพระเจ้าข้า..มันสมควรแก่เวลาแล้วในการที่พระองค์มาเยี่ยมเยือนสถานที่นี้ ซึ่งได้รับบรมราชานุญาตจากพระชนกในทศรอบคืนวันเพ็ญ”

จากบุคลิกลักษณะและอุปนิสัยของพุชยันต์เรื่องความกตัญญูรู้คุณ จึงเป็นแบบอย่างของบุรุษที่มีความกตัญญูรู้คุณ และยังมีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ อันเป็นบุคลิกลักษณะของบุคคลในอุดมคติที่สังคมต้องการ

ประการที่สาม อุปนิสัยด้านปล่อยวาง การเข้าใจชีวิต จากเหตุการณ์ตอนที่พุชยันต์ได้รับบัญชาจากพระเจ้าพิชฌุมหาราชให้เป็นจอมทัพอารยันทำศึกกับนครคิลาวดี วัชระเผ่าสังเกตท่าทางและสีหน้าของพุชยันต์ในระหว่างการบทสนทนา พุชยันต์กล่าวกับวัชระว่าศึกสงครามที่ก่อขึ้นเพื่อยืนยันความยิ่งใหญ่เป็นความโง่ เพราะมนุษย์ทุกคนไม่มีเกิด โตแก่และก็ตาย เนื่องจากการแสดงความคิดของพุชยันต์ต่อการทำสงคราม และการแสดงพฤติกรรมที่มีต่อขุนพลวัชระ ชี้ให้เห็นความคิดของตัวละครด้านปล่อยวาง การเข้าใจชีวิตว่าเป็นอนิจจังไม่เที่ยง ดังความว่า(พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 2397)

พุชยันต์ “ หามิได้ ข้าพระบาทมิได้หมายถึงว่า จะบังเกิดความขลาดกลัวต่อศึก..หรือคิดถึง ความตายของตัวเองอย่างใดทั้งสิ้นข้าพระบาทเป็นนักรบ...”

วัชระ “ในอนาคตอันไกล เราทุกคนจะเข้าสู่การประจัญบานแล้ว แลในครั้งนี้ ท่านเจรจาเป็น ที่แปลกโสดข้านัก..”

พุชยันต์ “กาลเวลาที่ผ่านพ้นไป ให้สิ่งที่ใหม่แปลกมาสู่เรา ถ้ามีโง่งมลงไปอีก ก็อาจจะฉลาด

เพิ่มขึ้นเมื่อวัยหนุ่มฉกรรจ์แซงทั้งสองของข้าพระบาทคงทอแสงแกว่งดาบรวดเร็ว..ยามนั้นข้าพระบาทพระนาง ตบฝ่ามือแก่งกล้าสามารถเหนือนักรบทั้งหลายในแผ่นดิน ..ครั้งแล้วกาลได้ระดับมาผันความฉกรรจ์ของข้ามาสู่ ความชราอันร่วงโรย ..แน่แล้ว ! สิ่งที ปรากฏการณ์ธรรมดาแห่งโลก เมื่อมีความเจริญก็ย่อมมีความเสื่อม แลเมื่อ มีการเกิดก็ย่อมมีการดับ ทำให้ข้าพระบาทเริ่มคิดได้ว่า มิมีสิ่งใดแน่นอนจริงยังยืนเหมือนเช่นมนุษย์คิด แลมัน หมายด้วยความล้าพองใจทุกสิ่งทุกอย่างมีเพดานแห่งความสูงสุด ครั้งเมื่อบรรลุถึงเพดานนั้นแล้ว มีอยู่เพียงสอง นัย..สถิตอยู่ ณ เพดานสูงนั้นหรือมิฉะนั้นก็ลดต่ำลงมา จะพุ่งขึ้นอีกมิได้”

จากบุคลิกลักษณะและนิสัยของทูลย์นัต คือการเตือนสติให้รู้จักการเดินทางสายกลางถือสันโดษ เสนอมุมมองชีวิตที่ต้องการความสุขที่แท้จริง ความสมหวังของมนุษย์เกิดขึ้นจากที่มนุษย์รู้จักพอ รู้จักประมาณ ตน

ประการที่สี่ ทูลย์นัตมีลักษณะอุปนิสัยเป็นผู้ที่มีความเมตตาปราณี ไม่อาฆาตจองเวรแม้แต่คู่กรณี ซึ่งอาจเป็นเพราะได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากสุภัททะนัคนกษัตริย์ เช่น ยอมขอพระราชทานโทษจากพระเจ้าพิชณู มหาราชให้แก่อัสสกันท์ซึ่งเป็นศัตรู ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 1151-1153)

...อัสสกันท์ทอดพระเนตรเห็นวาระสุดท้ายแห่งพระชนมชีพแล้ว โดย พระแสงอาญาสิทธิ์ เล่นนั้น ชะงักตะลึงงันกายแข็งที่อยู่กับที่ แต่แล้วขัดตียมานะกษัตริย์ ประกอบกับความอัยยศอดสู พระทัย ทำให้ตัดสินใจเด็ดขาด เอื้อมพระหัตถ์จับตามพระแสงหมายจะปลงพระชนม์ตนเอง ...แต่ก่อนที่พระแสงเล่นนั้นจะ ถูกกระชากออกจากพื้น ..ทูลย์นัตแห่งกบิลพัสดุ์...ก็เอื้อมพระหัตถ์มากระชากไป...พร้อมกับกราบทูลขึ้นด้วยสุ รเสียงอันชัดเจน แ่มชัด

ทูลย์นัต “อาญามีพันเกล้าเดชะ เกล้าหม่อมฉันทูลย์นัตแห่งกบิลพัสดุ์ขอกราบทูลขอ พระราชทานอภัยโทษให้แก่จอมทัพอัสสกันท์...”

จากบุคลิกลักษณะและนิสัยความเมตตาปราณีของทูลย์นัต เสนอคุณลักษณะในความเชื่อมั่นของ การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความเมตตา ใช้ศีลธรรมเป็นเกราะของความดีงาม และคนทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมได้ทั้งด้านดีและด้านเลว ทุกชีวิตมีการดิ้นรนต่อสู้เพื่อการอยู่รอดในสังคม

ประการสุดท้าย ความเสียสละ เป็นลักษณะนิสัยที่ปรากฏเด่นชัดของทูลย์นัต เนื่องจากเป็นผู้มี ความเห็นใจผู้อื่นมาก ทั้งยังเป็นผู้ที่ยึดมั่นในสัจจะทำให้ทูลย์นัตตัดสินใจตัดสินใจตัดศีรษะของตนแทนศีรษะของเวษยันต์ เพราะไม่สามารถปฏิบัติตามความในสารที่พิชณูมหาราชได้สั่งให้ส่งศีรษะของเวษยันต์ชนชนมีลักษณะผู้เป็นศัตรู ดังที่เวษยันต์ได้อธิบายความโศกเศร้าเสียใจของตนให้แก่ทูลย์นัต ดังความว่า (พนมเทียน (นามแฝง), 2552, หน้า 2644)

“เมื่อเหตุการณ์ได้ผ่านพ้นมาแล้ว ความจริงจึงปรากฏว่า..พิชณูมิโองการกลับมายังทูลย์นัตให้ ตัดศีรษะที่ส่งไปให้ เวลาสุดท้ายนั้นเอง ที่เจ้าพิชณูตัดตติณพระทัยเด็ดขาด ปลดปล่อยที่เป็นอิสระไป เพื่อเปิด โอกาสให้มิลักษะ แลยอมตัดเศียรตนเองส่งไปให้พิชณูมหาราชแทน..”

จากบุคลิกลักษณะและนิสัยเป็นผู้เสียสละของทูลย์นัต เนื่องจากความตายของทูลย์นัต ถือเป็น การยอมเสียสละชีวิตเพื่อรักษาสัจจะ และตอบแทนความกตัญญูทศเวทที่ทูลย์นัตมีให้ต่อชนเผ่าอารยัน และความจงรักภักดีต่อชาติกำเนิด นอกจากนี้ทูลย์นัตเลือกใช้การเสียสละชีวิตเพื่อแสดงความนัยของพี่ชายให้แก่เวษยันต์ ชีให้เห็นความคิดของทูลย์นัตที่เปี่ยมไปด้วยความกรุณา คุณลักษณะของตัวละครถือเป็นการนำเสนอลักษณะของ ผู้ที่สามารถเป็นแบบอย่างของผู้ที่เสียสละ ยังแฝงคติสอนใจทั้งที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์เห็นได้จาก ลักษณะของตัวละครที่ผู้แต่งสร้างให้ทูลย์นัตเป็นแบบอย่างความดี ตัวละครเองยังมีบทบาทในการอบรมสั่งสอน ศีลธรรมแก่ผู้อื่นอยู่เสมอในโครงเรื่องศิวราตรี

อภิปรายผลวิจัย

ผู้วิจัยพบความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพภายนอกและบุคลิกภาพภายในของตัวละครในนวนิยายเรื่องศิวราตรี เป็นที่น่าสังเกตว่า บุคลิกภาพภายนอกและบุคลิกภาพภายในของตัวละครในนวนิยายเรื่องศิวราตรีมีความสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน กล่าวคือ หากเป็นตัวละครฝ่ายดี ก็มักจะมีรูปลักษณะภายนอกที่ดี มีเสน่ห์ ฯลฯ ที่ทำให้ผู้อ่านจินตนาการถึงพฤติกรรม หรือการปฏิบัติตนในทางดีของตัวละครได้ ซึ่งการวิเคราะห์ตัวละครทุขยันธ์ครั้งนี้ ปรากฏคุณลักษณะของตัวละครที่แสดงความเป็นบุรุษในอุดมคติในการศึกษาข้อมูลจากนวนิยายเรื่องศิวราตรี ค่อนข้างหลากหลาย และครอบคลุมในขอบข่ายอันกว้าง

จากการศึกษาลักษณะของตัวละครที่มีความเป็นบุรุษในอุดมคติ เป็นภาพสะท้อนหรือมุมมองที่ปรากฏในตัวบท แสดงถึงพฤติกรรมของชีวิตมนุษย์ในวรรณกรรม โดยสามารถแบ่งเป็น 8 ประเภท คือ ด้านสังคม ด้านชีวิตมนุษย์ ด้านศีลธรรมชีวิต เกี่ยวกับเพศหญิง เกี่ยวกับเพศชาย เกี่ยวกับชนชั้น เกี่ยวกับธรรมชาติมีผลต่อบุคลิกภาพมนุษย์ และ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิเคราะห์ตัวละคร จากการศึกษาลักษณะของตัวละครที่แสดงความเป็นบุรุษในอุดมคติ ผู้วิจัยสามารถนำไปศึกษาในวรรณกรรมนวนิยายเรื่องอื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษานวนิยายเรื่องศิวราตรี ของพนมเทียน ในด้านการนำเสนอบทสนทนาของตัวละคร เพื่อแสดงให้เห็นถึงการสร้างความเชื่อมโยงของบทสนทนาที่ดีกับกลวิธีการแต่งนวนิยายของ พนมเทียน

เอกสารอ้างอิง

- กอบกุล อิงคุทานนท์. (2545). *บทบาทของตัวละครปักษ์ในวรรณคดีไทย*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจือ สดะเวทิน. (2510). *ศิลปะการประพันธ์*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2523). *นวนิยายกับสังคมไทย (พ.ศ.2475-2500)*. กรุงเทพฯ : สร้างสรรค์.
- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2541). *นวนิยายและเรื่องสั้น การศึกษาเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- باهัน อ้นสำราญ. (2527). *นวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2501-2506: การวิเคราะห์แนวคิด*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเหลือ เทพสุวรรณ, มล. (2539). *แว่นวรรณกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : อมรินทร์พรินติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- พนมเทียน. (นามแฝง). (2552). *ศิวราตรี*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ณ บ้านวรรณกรรม กรู๊ป.
- เพ็ญศิริ สอนสาวิ. (2539). *การศึกษาโลกทัศน์ในไกลบ้าน*. ปรินญาณินธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รีณทัย สัจจพันธุ์. (2553). *สืบสานสร้างสรรค์วรรณศิลป์*. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์
- วรารณ ใจดี. (2550). *โลกทัศน์ในเรื่องสั้นของบินหลา สันกาลาศิรี*. ปรินญาณินธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิภา กงกะนันทน์. (2533). **วรรณคดีศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สมพร มั่นตะสูตร. (2544). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สุธารัตน์ พงษ์แก้ว. (2535). **การวิเคราะห์โลกทัศน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมของอังคาร กัลยาณพงศ์**.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2521). **โลกทัศน์ชาวไทยภาคใต้**. สงขลา : ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

